

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ № 3

**КАФЕДРА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітній ступінь перший бакалаврський

Освітньо-професійна програма Економічна безпека підприємства

Шифр за ОПП: ОК - 6

Мова навчання: українська

Кропивницький 2023

Розробник:

ГАБОРЕЦЬ Ольга, доцентка кафедри
оперативно-розшукової діяльності та інформаційної,
доктор філософії

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри оперативно-розшукової діяльності та інформаційної безпеки факультету №3 ДонДУВС
Протокол № 17 від «15» серпня 2023 року

Завідувач кафедри

Артур ВОЛОБОЄВ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Економічна безпека підприємства
«15» серпня 2023 р.

Гарант ОПП

Олена ГУЗЕНКО

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки	1-й	
Семестр	1-й	
Кількість кредитів ЄКТС / годин	4 / 120	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	20 годин	6 годин
Семінарські:	20 годин	6 годин
Практичні:	-	-
Самостійна робота:	80 годин	108 годин
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	1:9

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх фахівців та фахівчинь сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи на сучасній комп'ютерній техніці та використання сучасних інформаційних технологій для вирішення різноманітних завдань у практичній діяльності за фахом.

Завдання: вивчення теоретико-методологічних та практичних основ інформаційних систем та технологій, а також формування у здобувачів та здобувачок вищої освіти професійних навичок користування комп'ютерною технікою, сучасними прикладними програмами, роботи з електронними

документами та мережними ресурсами, застосування електронних джерел навчання, офісного програмного забезпечення, мережних технологій, спеціалізованих програмних пакетів і баз даних правового призначення.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити навчальної дисципліни: вихідна.

Постреквізити навчальної дисципліни: «Основи наукових досліджень та академічна добросесність», «Статистика», «Економіко-математичні методи та моделі» та «Діджиталізація економічних процесів».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Результати навчання дисципліни	ІРН 5	ІРН 19
Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади)	+	
Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів		+

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- основні поняття навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології»;
- історію розвитку обчислюваної техніки та інформаційних систем;
- загальні принципи організації та роботи комп'ютерів;
- програмне забезпечення персональних комп'ютерів;
- заходи і стратегії для захисту інформації, мереж та систем від кіберзагроз;
- вимоги щодо захисту особистих даних клієнтів і співробітників, а також процедури звільнення даних;
- основні інтерфейсні елементи та функції програм;
- можливості інтеграції Microsoft Word з іншими офісними програмами та хмаровими сервісами;
- характеристику табличного процесора Microsoft Excel;
- основні поняття та технічну складову електронного підпису;

– законодавче регулювання електронного підпису та електронного документообігу;

вміти:

- користуватися прикладними комп'ютерними програмами;
- аналізувати та приймати рішення щодо застосування прикладних комп'ютерних програм;
- оцінювати потенційні загрози і ризики, які можуть впливати на бізнес, визначати їхні наслідки;
- встановлювати і підтримувати безпеку важливої інформації, включаючи шифрування даних та використання захисних програм;
- створювати нові документи та редагувати існуючі;
- використовувати гіперпосилання, форми та інші елементи для створення інтерактивних документів;
- здійснювати вибір, аналіз, групування та узагальнення даних із використанням зведених таблиць, списків і баз даних табличного процесора Microsoft Excel;
- використовувати процесор Microsoft Excel для статичної обробки даних і прогнозування;
- створювати електронні презентації;
- користуватися привілеями електронного підпису.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістовних модулів і тем	денна форма навчання				заочна форма навчання					
	Всього годин	кількість аудиторних годин			Самостійна робота	Всього годин	кількість аудиторних годин			Самостійна робота
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття			лекції	семінарські заняття	практичні заняття	
Модуль 1										
Змістовний модуль 1. Інформаційні системи і технології										
Тема 1. Поняття інформація, інформаційні системи, інформаційні та комунікаційні технології. Апаратне та програмне забезпечення.	24	4	4	-	16	26	2	2	-	22

Тема 2. Використання текстового процесора Microsoft Word для роботи з електронними документами	28	4	4	-	20	20	-	2	-	18
Тема 3. Обробка та аналіз даних. Системи табличної обробки даних.	24	4	4	-	16	24	-	-	-	24
Тема 4. Використання засобів презентацій для представлення економічної інформації.	26	4	4	-	18	28	2	2	-	24
Тема 5. Хмарні технології: теоретичні аспекти, оптимізація взаємодії та використання хмарних сервісів в професійній діяльності. <i>Модульна контрольна робота</i>	18	4	4	-	10	22	2	-	-	20
Усього годин	120	20	20	-	80	-	6	6	-	108

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ.

Тема 1. Поняття інформація, інформаційні системи, інформаційні та комунікаційні технології. Апаратне та програмне забезпечення.

Основні поняття навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології». Інформатика як наука про інформацію та інформаційні процеси. Загальні відомості про види інформаційних систем та історію їх виникнення. Історія розвитку обчислюваної техніки та інформаційних систем. Програмне забезпечення ПК. Загальні принципи організації та роботи комп'ютерів. Системне програмне забезпечення, операційні системи. Основні прийоми та методи роботи з об'єктами у середовищі ОС Windows. Програми-архіватори.

Тема 2. Використання текстового процесора Microsoft Word для роботи з електронними документами.

Ознайомлення з інтерфейсом текстового редактора Word. Формування навичок роботи з текстовим редактором Microsoft Word. Налаштування панелей інструментів вікна програми. Форматування тексту. Основні технологічні операції і процеси у середовищі текстового процесора Word для створення й редагування різноманітних текстових документів. Стильове оформлення тексту. Створення та редагування таблиць у текстовому редакторі MS Word. Форматування таблиць. Колекція об'єктів SmartArt. Опрацювання стилів у Microsoft Word. Встановлення автоматичного змісту у документі. Поняття про гіперпосилання та гіпертекст. Робота із клавіатурним тренажером. Вставка в документ графічних об'єктів, малюнків, схем.

Тема 3. Обробка та аналіз даних. Системи табличної обробки даних.

Характеристика складових інтерфейсу вікна програми й об'єктів обробки табличного процесора Microsoft Excel. Формування навичок роботи з таблицями в табличному редакторі Excel. Прийоми роботи з формулами та функціями. Загальні правила введення та редагування даних. Специфічні правила введення та редагування даних конкретного типу. Функції. Правила виконання основних команд з об'єктами. Побудова діаграм та графіків під час роботи з ЕТ. Побудова графіків та діаграм за даними електронних таблиць.

Тема 4. Використання засобів презентацій для представлення економічної інформації.

Слайди як засіб наочного супроводження виступу. Основні правила і підходи до розміщення інформації на сайдах. Анімація і графічна інформація як засіб відображення основної ідеї презентації та акцентування уваги слухачів. Структуризація змісту і відображення понять за допомогою блок-схем і діаграм Smart Art.

Тема 5. Хмарні технології: теоретичні аспекти, оптимізація взаємодії та використання хмарних сервісів в професійній діяльності.

Розгляд поняття "хмарні технології" та їх теоретичні аспекти. Практичні аспекти використання хмарних сервісів Google для оптимізації робочих процесів. Детальний огляд та приклади використання сервісів Google, зокрема спільних документів, таблиць і презентацій. Налаштування сервісів Google для ефективної комунікації та планування роботи. Аналіз поширених інструментів для онлайн зустрічей, включаючи Cisco Webex Meeting, Google Meet та Zoom.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;

- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми навчання

	Поточний контроль			Підсумковий контроль
	Семінарські заняття	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Залік
	30	10	20	40
Всього за навчальну дисципліну	100			

Для переведу оцінок за семінарські заняття у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 30 =$$

для заочної форми навчання

	Поточний контроль		Підсумковий контроль
	Семінарські заняття	Самостійна робота	Залік
	20	20	60
Всього за навчальну дисципліну	100		

Для переведу оцінок за семінарські заняття у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 20 =$$

Модульна контрольна робота

19-20 балів – «5» відмінно;

- 15-18 балів – «4» добре;
- 10-14 балів – «3» задовільно;
- 0-9 балів – «0» незадовільно.

При оцінюванні заліку на денній формі навчання застосовуються такі критерії:

– 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

– 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

– 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

– 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

При оцінюванні заліку на заочній формі навчання застосовуються такі критерії:

– 50-60 балів – «зараховано» – здобувач/здобувачка повністю виконав/виконала завдання та надав/надала правильне юридичне тлумачення отриманим результатам (або правильно відповів/відповіла на 50-60 тестових завдань).

– 40-49 балів – «зараховано» – здобувач/здобувачка виконав/виконала завдання та допустив/допустила незначні помилки, що суттєво не впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 40-49 тестових завдань);

– 30-39 балів – «зараховано» – здобувач/здобувачка надав/надала ідею розв'язання завдання, але у розрахунках або в юридичних висновках існують значні помилки, які приводять до викривлення рішення (або правильно відповів/відповіла на 30-39 тестових завдань);

– 0-29 балів – «незараховано» – здобувач/здобувачка не може виконати завдання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла на 0-29 тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Вишня В.Б., Гавриш О.С., Рижков Е.В. Основи інформаційної безпеки : навч. посіб. – Дніпро: ДДУВС, 2020. – 128 с.

2. Габорець О. А., Лунгол О. М. Основи кібербезпеки : методичні рекомендації до практичних занять. – Кропивницький: Book Creator, 2023. – 76 с.
URL:

<https://read.bookcreator.com/fQ6a2RCUdGO8pRylJCh2iAlj1bt2/v0qCTrYoRnGfe3g3qIgfHQ/axo1DK1pTdutlxaUM4L81Q>.

3. Уткіна Г.А, Тулінов В.С. Навчально-методичний посібник з дисципліни «Інформаційні технології» для студентів денної та очної форми

навчання спеціальності 081 «Право» : навч. посіб. – Кривий Ріг: Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2020. – 164 с.

Додаткові

1. Бутенко Т. А., Сирий В. М. Інформаційні системи та технології : навчальний посібник. – Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2020. – 207 с.
2. Вовкодав О. В. Сучасні інформаційні технології : навчальний посібник. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 550 с.
3. Завада О. П., Прийма С. С. Глобальна мережа Інтернет. – Львів : Видавничий центр економічного факультету ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. – 64 с.
4. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті : словник. – Київ : ЦП Компринт, 2019. – 134 с.
5. Кавун С. В. Інформаційна безпека : навчальний посібник. – Харків : ХНЕУ, 2018. – 213 с.
6. Кулешник Я. Ф., Сенік В. В., Сорокач О. В. Застосування інформаційних технологій для автоматизованої ідентифікації осіб : навчально-методичний посібник. – Львів : ЛьвДУВС, 2019. – 122 с.
7. Лунгол О. М., Габорець О. А. OSINT-технології в правоохоронній діяльності: навчальний посібник. Мультимедійне видання. – Кропивницький : Book Creator, 2023. – 107 с.
8. Лунгол О. М., Ковальова О. В. Збірник практичних завдань з навчальної дисципліни «Інформаційне забезпечення професійної діяльності» : інтерактивний навчальний посібник з елементами білінгвального підходу. – Кропивницький: Book Creator, 2022. – 193 с.
9. Методи та системи штучного інтелекту: теорія та практика : навчальний посібник. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 356 с.
10. Павлиш В. А., Шаховська Н. Б. Основи інформаційних технологій і систем : підручник. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 620 с.
11. Цифровий брендинг / Деніел Роулз / пер. з англ. К. Деревянко. – Харків : Вид-во «Ранок»: Фабула», 2021. – 256 с.

Нормативно-правові акти

1. Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану. Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 209. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/209-2022-п#Text>.
2. Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2022 № 263. Урядовий портал. *Єдиний веб-портал органів виконавчої влади*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-zabezpechennya-funkcionuvannya-informacijno-komunikacijnih-sistem-elektronnih-komunikacijnih-sistem-publichnih-elektronnih-reyestriv-v-umovah-voyennogo-stanu-263>.

3. Положення про інформаційно-комунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України». Наказ МВС України від 03.08.2017 № 676. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1059-17#Text>.

4. Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони виготовлення та поширення інформаційної продукції, спрямованої на пропагування дій держави-агресора. Закон України від 03.03.2022 № 2109-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2109-20#Text>.

5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення кримінальної відповідальності за виготовлення та поширення забороненої інформаційної продукції. Закон України від 03.03.2022 № 2110-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2110-20#Text>.

6. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо підвищення боротьби з кіберзлочинністю в умовах дії воєнного стану. Закон України від 24.03.2022 № 2149-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2149-20#Text>.

7. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про електронні комунікації» щодо підвищення ефективності досудового розслідування «за гарячими слідами» та протидії кібератакам. Закон України від 15.03.2022 № 2137-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2137-20#Text>.

8. Про електронні довірчі послуги. Закон України від 05.10.2017 № 2155-VII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.

9. Про електронні документи та електронний документообіг. Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.

10. Про електронні комунікації. Закон України від 16.12.2020 № 1089-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>.

11. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах. Закон України від 05.07.2014 № 80/94-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>

12. Про інформацію. Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

13. Про Національну програму інформатизації. Закон України від 01.12.2022 № 2807-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>.

14. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України. Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>.

15. Стратегія кібербезпеки України. Указ Президента України від 26.08.2021 року № 447/2021. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#n7>.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції : мультимедійний навчальний посібник НАВС. URL: https://arm.naiou.kiev.ua/books/inform_tekhnolohii/lection/lec1.html
2. Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА:Освіта». URL: <https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=753>
3. ІТ-законодавство, проблеми, пріоритети, напрями розвитку. URL: <http://aphd.ua/publication-180/>.
4. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>
7. Реінжиніринг бізнес-процесів. Електронний посібник. URL: <https://library.if.ua/book/28/1899.html>.